

SMLOUVA MEZI ČESKOU REPUBLIKOU A BĚLORUSKOU REPUBLIKOU O DŮCHODOVÉM ZABEZPEČENÍ

Česká republika a Běloruská republika, dále jen „Smluvní strany“, vedeny přáním upravit vztahy mezi státy v oblasti důchodového zabezpečení, se dohodly takto:

Část I OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1 Definice

1. Pro účely provádění této smlouvy následující výrazy znamenají:

1) „právní předpisy Smluvních stran“ – zákony a jiné závazné právní akty Smluvních stran upravující vztahy oblasti placení pojistného pro účely vzniku důchodových nároků a poskytování jednotlivých druhů důchodů uvedených v článku 2 odst. 2 této smlouvy;

2) „příslušné úřady“:

v České republice – Ministerstvo práce a sociálních věcí;

v Běloruské republice – Ministerstvo práce a sociální ochrany pokud jde o důchodové zabezpečení; Ministerstvo zdravotnictví pokud jde o lékařská vyšetření a kontrolní vyšetření osob pro stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně a příčiny invalidity;

3) „kompetentní instituce“ – instituci nebo organizaci, do jejíž působnosti patří přiznání a výplata důchodů, správa pojistného, provedení lékařského vyšetření a kontrolního vyšetření za účelem stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, druhu a příčiny invalidity;

4) „rodinní příslušníci“ – osoby, tak jak jsou definovány a určeny právními předpisy Smluvních stran;

5) „pojistné“ - příspěvky na povinné veřejné sociální pojištění;

6) „doba pojištění“ – doby zaměstnání nebo jiné činnosti, z nichž se odvádí pojistné, a také jiné doby, které se podle právních předpisů Smluvních stran při stanovení nároku na důchod kladou na roveň dobám zaměstnání nebo jiným činnostem, z nichž se odvádí pojistné;

7) „osoby samostatně výdělečně činné“ – osoby vykonávající pracovní činnost individuálně (samostatně) v souladu s právními předpisy Smluvních stran;

8) „bydliště“:

v České republice - obvyklé bydliště;

v Běloruské republice – trvalé bydliště, definované jako takové právními předpisy Běloruské republiky;

9) „důchody“ – peněžní platby uvedené v článku 2 odst. 2 této smlouvy, včetně všech jejích částí a zvýšení, přídavků a příplatků podle právních předpisů Smluvních stran.

2. Ostatní výrazy používané v této smlouvě mají význam, který jim náleží podle právních předpisů Smluvních stran.

Článek 2 Předmět Smlouvy

1. Tato smlouva se vztahuje na právní předpisy Smluvních stran upravující placení pojistného.

2. Tato smlouva se vztahuje také na následující druhy důchodů upravované právními předpisy Smluvních stran:

v České republice:

starobní,
invalidní,
vdovské/vdovecké,
sirotčí,

v Běloruské republice – pracovní důchody:

starobní,
za výsluhu let,
invalidní,
při ztrátě živitele.

3. Tato smlouva se vztahuje na právní předpisy Smluvních stran měnící, doplňující nebo rušící právní předpisy uvedené v odst. 1 a 2 tohoto článku.

Článek 3 Oblast působnosti Smlouvy

1. Tato smlouva se vztahuje na osoby, které podléhaly nebo podléhají právním předpisům jedné nebo obou Smluvních stran, a na osoby, které odvozují svá práva od práv výše uvedených osob.

2. Tato smlouva se nevztahuje na důchodové zabezpečení vojáků, zaměstnanců orgánů vnitra, státní bezpečnosti a dalších osob, pokud jejich důchodové zabezpečení není podmíněno placením pojistného.

Článek 4 Rovnost nakládání

Nestanoví-li tato smlouva jinak, Smluvní strany zajistí osobám uvedeným v článku 3 odst. 1 této smlouvy stejná práva jako svým občanům.

Článek 5 Export důchodů

1. Nestanoví-li tato smlouva jinak, osobě uvedené v článku 3 odst. 1 této smlouvy nelze zamítnout přiznání a výplatu důchodu pouze z toho důvodu, že tato osoba bydlí na území druhé Smluvní strany.

2. V případě přestěhování osoby z území jedné Smluvní strany na území druhé Smluvní strany důchod nadále vyplácí Smluvní strana, která důchod přiznala.

3. Osobám bydlícím mimo území Smluvních stran budou důchody podle právních předpisů Smluvních stran poskytovány za stejných podmínek, jako vlastním občanům bydlícím mimo území Smluvních stran.

Článek 6 Posuzování skutečností

1. Skutečnosti mající vliv na nárok na důchod, pozastavení výplaty nebo na jeho výši, které nastaly na území jedné Smluvní strany, budou zohledněny druhou Smluvní stranou tak, jako by k nim došlo na jejím území.

2. Příslušné úřady Smluvních stran mohou omezit použití odstavce 1 tohoto článku ve prospěch určitých kategorií osob.

Část II POUŽÍVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Článek 7 Všeobecná pravidla

1. Nestanoví-li tato smlouva jinak, zaměstnané osoby podléhají právním předpisům Smluvní strany, na jejímž území vykonávají pracovní činnost bez ohledu na místo jejich bydliště.

2. Osoby samostatně výdělečně činné podléhají právním předpisům Smluvní strany, na jejímž území vykonávají pracovní (podnikatelskou) činnost.

3. Avšak:

1) osoby zaměstnané na území jedné Smluvní strany a vyslané zaměstnavatelem na území druhé Smluvní strany pracovat ve prospěch tohoto zaměstnavatele, dále

podléhají právním předpisům první Smluvní strany za podmínky, že doba vyslání těchto osob nepřesáhne dva roky. Pro účely použití tohoto odstavce dceřiná organizace, zastoupení nebo pobočka zaměstnavatele definované takto právními předpisy Smluvní strany, z jejíhož území byl pracovník vyslán pracovat na území druhé Smluvní strany, se považují za zaměstnavatele;

2) členové diplomatických misí a pracovníci konzulárních úřadů podléhají ustanovením Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích ze dne 18. dubna 1961 a Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích ze dne 24. dubna 1963;

3) členové posádky námořní lodi podléhají právním předpisům Smluvní strany, pod jejíž vlajkou loď pluje. Osoby najaté k práci při nakládce, vykládce a opravě lodi nebo k ochraně v přístavu podléhají právním předpisům Smluvní strany, na jejímž území leží přístav;

4) osoby pracující v letecké, železniční nebo automobilové dopravní společnosti zajišťující mezinárodní dopravu na území obou Smluvních stran, podléhají právním předpisům té Smluvní strany, na jejímž území je registrován příslušný podnik;

5) státní úředníci a osoby postavené jim ve smyslu právních předpisů Smluvních stran na roveň, kteří nejsou členy diplomatických misí a pracovníci konzulárních úřadů Smluvních stran, podléhají při vyslání Smluvní stranou na území druhé Smluvní strany právním předpisům první Smluvní strany.

Článek 8 Výjimky

Na společnou žádost zaměstnance (zaměstnanců) a jeho zaměstnavatele nebo osoby samostatně výdělečně činné mohou příslušné úřady nebo jimi pověřené kompetentní instituce obou Smluvních stran po dohodě stanovit výjimky z ustanovení článku 7 této smlouvy ve vztahu k jednotlivé osobě (nebo okruhu osob) za předpokladu, že tato osoba (tyto osoby) bude podléhat právním předpisům jedné ze Smluvních stran.

Část III DŮCHODY STAROBNÍ, ZA VÝSLUHU LET, INVALIDNÍ, PŘI ZTRÁTĚ ŽIVITELE (VDOVSKÉ/VDOVECKÉ, SIROTČÍ)

Článek 9 Sčítání dob pojištění

1. Při stanovení nároku na důchod na základě splnění doby pojištění se pro účely stanovení celkové doby pojištění sčítají doby pojištění získané podle právních předpisů Smluvních stran, za podmínky, že se plně ani částečně nepřekrývají. Výše důchodu se stanoví podle doby pojištění získané podle národních právních předpisů příslušné Smluvní strany.

2. K závazkům vyplývajícím ze smluv o sociálním zabezpečení uzavřených Smluvními stranami se třetími státy přihlíží každá Smluvní strana v té míře, v jaké tyto smlouvy upravují pro tuto Smluvní stranu sčítání dob pojištění pro nárok na důchod.

Článek 10

Výpočet důchodů

1. Pokud podle právních předpisů jedné Smluvní strany jsou všechny podmínky pro vznik nároku na důchod splněny bez přihlédnutí k době pojištění získané podle právních předpisů druhé Smluvní strany, kompetentní instituce první Smluvní strany vypočítá důchod pouze na základě doby pojištění získané podle jejích právních předpisů a také podle pravidel stanovených v odst. 2 tohoto článku.

2. Pokud podle právních předpisů jedné Smluvní strany nárok na důchod vznikne pouze s přihlédnutím k době pojištění získané podle právních předpisů druhé Smluvní strany nebo třetího státu, kompetentní instituce první Smluvní strany vypočítá:

1) teoretickou výši důchodu, včetně přídatků, zvýšení a doplatků, jako kdyby všechna doba pojištění byla splněna podle právních předpisů této Smluvní strany;

2) skutečnou výši důchodu v poměru doby pojištění získané podle právních předpisů první Smluvní strany k celkové délce doby pojištění.

Pro výpočet důchodu vezme kompetentní instituce v úvahu pouze příjmy dosažené v dobách pojištění získaných podle právních předpisů této Smluvní strany. Tyto příjmy se započítávají způsobem stanoveným právními předpisy Smluvní strany, přičemž se považují za dosažené i v dobách pojištění získaných podle právních předpisů druhé Smluvní strany (nebo třetího státu), k nimž se přihlíží při stanovení teoretické výše důchodu podle odst. 2 bod 1 tohoto článku.

3. Při stanovení důchodu podle odstavců 1 a 2 tohoto článku se důchod přiznává ve vyšší z výsledných vypočtených částek.

Článek 11

Minimální výše důchodu

Pokud celková výše důchodů přiznaných osobě oběma Smluvními stranami nedosahuje minimální výše důchodu podle právních předpisů Smluvní strany, na jejímž území osoba bydlí, pak tato Smluvní strana vyplácí rozdíl zaručující minimální výši ve smyslu jejích právních předpisů.

Článek 12

Uplatnění nároku na důchod

1. Pokud osobě nárok na příslušný druh důchodu podle právních předpisů jedné Smluvní strany vznikne dříve, pak tato Smluvní strana přizná důchod podle svých právních předpisů a podle článků 9 a 10 této smlouvy.

2. Pokud osoba pobírající důchod stejného druhu na základě právních předpisů obou Smluvních stran získá nárok na důchod jiného druhu na základě právních předpisů pouze jedné Smluvní strany, pak se na základě žádosti osoby převede na tento důchod. Kompetentní instituce druhé Smluvní strany v souladu s právními předpisy nadále vyplácí přiznaný důchod.

Článek 13 Zvláštní ustanovení

1. Nedosahuje-li doba pojištění získaná podle právních předpisů jedné Smluvní strany dvanácti měsíců a nevznikne-li na jejím základě nárok na důchod, instituce této Smluvní strany důchod nepřizná.

2. Podmínkou vzniku nároku v České republice na invalidní důchod osoby, jejíž invalidita vznikla před dosažením osmnácti let věku a která nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu v souladu s právními předpisy České republiky, je trvalý pobyt na území České republiky.

Část IV RŮZNÁ USTANOVENÍ

Článek 14 Procesní otázky provádění Smlouvy

Příslušné úřady Smluvních stran dohodnou procesní otázky používání této smlouvy uzavřením příslušného ujednání, ve kterém budou rovněž určena styčná místa k provádění této smlouvy.

Článek 15 Vzájemná pomoc při provádění Smlouvy

1. Příslušné úřady a kompetentní instituce Smluvních stran si bezplatně poskytují potřebnou vzájemnou pomoc při provádění této smlouvy a zasílají potřebné informace o platných právních předpisech a jejich změnách.

2. Komunikace může být vedena v úředním jazyce kterékoli Smluvní strany.

Článek 16 Žádost o přiznání důchodu a uznávání dokumentů

1. Písemná žádost o přiznání důchodu podaná podle právních předpisů jedné Smluvní strany se považuje rovněž za žádost podanou podle právních předpisů druhé Smluvní strany, jestliže žadatel poskytne informace svědčící o získání doby pojištění

podle právních předpisů druhé Smluvní strany a požádá o přiznání důchodu za tuto dobu.

2. Způsob ověřování překladu dokumentů vyhotovených v úředních jazycích Smluvních stran stanoví příslušné úřady Smluvních stran.

3. Kompetentní instituce jedné Smluvní strany uzná dokumenty ověřené kompetentní institucí druhé Smluvní strany a přijme je bez legalizace.

Článek 17 Opravné prostředky

Písemné opravné prostředky proti rozhodnutí, které učinila instituce jedné Smluvní strany, je možné účinně podat u instituce kterékoli Smluvní strany. O opravném prostředku se rozhoduje podle právních předpisů Smluvní strany, jejíž kompetentní instituce napadené rozhodnutí vydala.

Článek 18 Lhůty

1. V případech, na něž se vztahují ustanovení článků 16 a 17 této smlouvy, kompetentní instituce, jíž byly žádosti, dokumenty nebo písemné opravné prostředky předloženy, uvede na dokumentech datum přijetí a postoupí je kompetentní instituci druhé Smluvní strany.

2. Veškeré žádosti, dokumenty a/nebo písemné opravné prostředky, které musejí být podle právních předpisů jedné Smluvní strany předloženy v předepsané lhůtě u kompetentní instituce této Smluvní strany, avšak namísto toho byly v téže lhůtě předloženy kompetentní instituci druhé Smluvní strany, se považují za předložené včas.

Článek 19 Posuzování zdravotního stavu

1. Lékařská vyšetření a také kontrolní vyšetření osob za účelem stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně, druhu a příčiny invalidity provádí Smluvní strana místa bydliště těchto osob. Za tyto výkony, které jsou předvídaný právními předpisy této Smluvní strany, se vzájemná úhrada nákladů neprovádí.

2. Konečné rozhodnutí o míře ztráty pracovní schopnosti, druhu a příčině invalidity přijímá k tomu příslušná instituce Smluvní strany vyplácející důchod. Při tom se berou v úvahu zprávy a lékařské posudky vydané k tomu příslušnou institucí Smluvní strany bydliště osoby.

3. Způsob výměny dokumentů potřebných pro stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně a příčiny invalidity určují kompetentní instituce Smluvních stran.

Článek 20 Měna plateb

1. Platby důchodů do druhé Smluvní strany vyplývající z provádění této smlouvy se uskutečňují v eurech.

2. Smluvní strany zajistí poukazování (převod) částek důchodů v souladu s touto smlouvou na území Smluvní strany bydliště osoby bez ohledu na devizový dohled a jiná opatření uskutečňovaná na území Smluvních stran k omezení plateb nebo převodu kapitálu a finančních prostředků za hranice Smluvních stran.

Článek 21 Důvěrnost informací

Informace o osobách a jiné informace, které mohou být předávány při provádění této smlouvy, podléhají právním předpisům Smluvních stran na ochranu soukromí a důvěrnosti osobních údajů a používají se pouze pro účely provádění této smlouvy.

Článek 22 Řešení sporných otázek

Smluvní strany řeší všechny sporné otázky, které mohou vzniknout v souvislosti s výkladem a prováděním této smlouvy, přímým jednáním a konzultacemi mezi příslušnými úřady Smluvních stran.

Část V PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTAVOVENÍ

Článek 23 Přechodná ustanovení

1. Podle ustanovení této smlouvy nevznikne nárok na důchod přede dnem vstupu této smlouvy v platnost.

2. Důchody přiznané jednou Smluvní stranou před vstupem této smlouvy v platnost se podle ustanovení této smlouvy nepřezkoumávají, s výjimkou těch, při jejichž stanovení nebyla zhodnocena doba pojištění získaná na území druhé Smluvní strany. V takovém případě se přezkoumání provádí v souladu s právními předpisy

každé ze Smluvních stran a podle ustanovení této smlouvy na základě žádosti. Toto přezkoumání nesmí vést ke snížení výše důchodu.

Článek 24 Změny a doplnění

1. Změny a doplnění této smlouvy se uskuteční formou příslušných protokolů sepsaných Smluvními stranami.
2. Vstup protokolů v platnost se řídí ustanovením článku 25 této smlouvy.

Článek 25 Vstup v platnost

Tato smlouva vstupuje v platnost prvního dne třetího kalendářního měsíce následujícího po dni obdržení posledního písemného oznámení diplomatickou cestou o tom, že Smluvní strany splnily vnitrostátní postupy potřebné pro její vstup v platnost.

Článek 26 Platnost Smlouvy

1. Tato smlouva se sjednává na dobu neurčitou. Každá Smluvní strana má právo vypovědět tuto smlouvu písemným oznámením druhé Smluvní straně.
2. Platnost této smlouvy skončí dnem uvedeným v oznámení, avšak ne dříve než po uplynutí šesti kalendářních měsíců ode dne následujícího po dni obdržení oznámení.
3. Nároky osob vzniklé v době platnosti této smlouvy v případě její výpovědi nezanikají.

Dáno v.....*Minsku*..... *14. března 2018* ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a ruském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za Českou republiku

Za Běloruskou republiku

